

statstilskud til opgaver, som kommunerne selv skal finansiere. Efter Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opfattelse må kommunernes fremgangsmåde anses for misbrug af hjemmeserviceordningen eventuelt som følge af en fejlagtig fortolkning af § 8, stk. 4, idet kommunerne slutter modsætningsvist fra bestemmelsen. En fortolkning, der medfører, at der kan ydes tilskud til arbejde, der udføres som led i kommunale tilbud efter alle andre bestemmelser, end de der er nævnt i servicelovens kapitel 14, har aldrig været intentionen med den nugældende formulering i hjemmeserviceoven.

Med indførelsen af frit valg af privat eller kommunal leverandør af hjemmehjælp i alle landets kommuner forventes kommunernes kontakt til hjemmeservicevirksomheder at blive større, idet der bliver en øget mulighed for, at virksomhederne kan udføre hjemmehjælpsopgaver (primært praktisk hjælp) for kommunerne.

Med henblik på at udelukke enhver tvivl om, hvorvidt staten yder tilskud til kommuners køb af hjemmeserviceydelser, foreslås § 8, stk. 4 i lov om hjemmeservice ophævet. Herefter bliver det helt klart, at staten alene yder tilskud til forbrugerens køb af hjemmeservice, som det fremgår af lovens § 2, stk. 1, og det bliver tydeligt for kommunerne, at det ikke er lovligt at bruge hjemmeserviceordningen som led i kommunernes forpligtelser over for borgerne i henhold til den sociale lovgivning. Samtidig understreges det også, at der ikke retmæssigt kan købes hjemmeservice med statstilskud, når en kommune udbetaler tilskud til hjælp efter servicelovens §§ 71 og 72, som borgeren selv antager, jf. servicelovens § 76, stk. 1.

De praktiske muligheder for misbrug af hjemmeserviceordningen ved indførelsen af frit valg på hjemmehjælpsområdet begrænses i øvrigt af, at betalingen for personlig eller praktisk hjælp – som hidtil – sker direkte fra kommunen til den private leverandør af hjemmehjælpen. I forbindelse med udmøntningen af bemyndigelsesbestemmelsen i den foreslåede § 75 c, stk. 7, i lovforslagets § 1, nr. 4, vil det blive præciseret, at myndigheden skal betale direkte til leverandøren, således at spørgsmålet om myndighedens betaling til leverandøren for udførelse af hjælp ikke involverer hjemmehjælpsmodtageren, jf. dog servicelovens § 76, stk. 1 og 2.

Til nr. 11

Både kommunernes og leverandørernes repræsentanter har påpeget, at det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt ikke giver tilstrækkelig tid til at implementere de nødvendige ændringer i relation til indførelse af frit valg af leverandører. For at give kommunalbestyrelsen bedre tid til at indrette den kommunale organisation og administration således, at kommunalbestyrelsen kan leve op til bestemmelserne i §§ 75 c-e foreslås det derfor, at disse bestemmelser først træder i kraft den 1. januar 2003. De private leverandører får dermed også bedre tid til at indrette sig efter de nye muligheder i lovgivningen.

Af hensyn til de kommunalbestyrelser, der allerede er klar til at iværksætte de foreslåede ændringer, foreslås det at give mulighed for, at den enkelte kommunalbestyrelse kan beslutte, at bestemmelserne skal have virkning fra et tidligere, fastsat tidspunkt i perioden fra den 1. juli 2002 til den 1. januar 2003. I forhold til lovforslagets øvrige elementer (erstatningshjælp, fleksibel hjemmehjælp, friere boligvalg m.v.) fastholdes det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt til den 1. juli 2002.

I nogle kommuner har kommunalbestyrelsen valgt – eventuelt efter udbud – at lade en enkelt privat leverandør helt eller delvis overtage løsningen af opgaverne i hjemmeplejen. Hermed har kommunalbestyrelsen sikret den pris- og kvalitetsmæssigt mest effektive løsning af opgaverne, men på en måde, der ikke giver brugerne valgfrihed. Indgåede kontrakter med private leverandører skal respekteres, men det er ikke på længere sigt tilstrækkeligt, at der alene er én leverandør i hjemmeplejen. Da det frie leverandørvalg er en væsentlig målsætning, er det vigtigt, at der hurtigst muligt gives adgang for alle kvalificerede leverandører til at tilbyde deres ydelser til modtagerne af personlig og praktisk hjælp i alle kommuner.

Derfor foreslås det, at der i lovforslaget indføres en overgangsbestemmelse, der pålægger disse kommuner senest den 1. juli 2004 at omlægge ældreplejen, så der skabes valgfrihed for borgerne for så vidt angår leverandør. Valgfriheden kan enten sikres ved at følge hovedbestemmelsen i § 75 c eller ved at lave et fornyet udbud i overensstemmelse med reglerne, der fastsættes efter undtagelsesbestemmelsen i § 75 e.